

Minna

2 | 2005

**Suomalainen
Naisliitto ry**

Julkaisija: Suomalainen Naisliitto ry

Päätöimittaja: Kristiina Lummi

Toimittajat, kolumnistit ja avustajat: Marja-Leena Haimila, Airi Hakasalo, Maijaliisa Kaistila, Sisko Kuikka, Sara Lamminmäki, Päivi Luoma, Pirjo Norvama, Pirkko Riipinen, Ritva Santavuori, Marja-Riitta Tervahauta, Raili Toivanen. Kannen kuvat: Kristiina Lummi.

Minna ilmestyy kaksi kertaa vuodessa, tarvittaessa erikoisnumero.
Toimitusmateriaali: kristiina.lummi@pp.inet.fi. Puh. 045 633 8602.

Paino: Mainos- ja painotalo Värisuora Oy Kemi

Joulukuu 2005

T ä s s ä l e h d e s s ä

Minna Canth -seminaarin antia mm. sivuilla 4–10.

Naisen arkea, mutta missä? Sivu 16.

Uusi hanke käynnistyi Torniossa. Sivu 26.

Sivu 3. Puheenjohtajalta. Naisen oma kuva ja itsetunto.

Sivu 4. Hei – me naiset selvittääm!

Sivu 6. Naiseus kunniaan.

Sivu 7. Oulu profiloituu – missä naiset?

Sivu 8. Oulun vaikuttajanaiset.

Sivu 10. Lappilainen jatkaa Naisliiton puheenjohtajana.

Sivu 11. Naisliiton uusi hallitus äänestyskellä.

Sivu 13. Rouva Syyttäjän paluu.

Sivu 14. Mikä meitä voimaannuttaisi!

Sivu 16. Pirkon matka Myanmarin.

Sivu 20. Nautintojen ajan aarteen jäljillä.

Sivu 22. Ensi vuoden toimintaa.

Sivu 24. Koulutuspäivät Parolannummella.

Sivu 26. Naisliiton idea toteutukseen Torniossa.

Sivu 28. Lukijoilta.

Sivu 29. Päätömiä ostoksia ja elämän kohokohtia.

Sivu 30. Meän suvun naiset kilpailu.

Sivu 31. "Golden Age" projekti.

Kuvasikermä Mikä meitä voimaannuttaisi. Sivut 14–15.

Naisen oma kuva ja itsetunto

MARJA-RIITTA TERVAHAUTA
puheenjohtaja

Oulussa 8.10.2005 järjestämässämme Minna Canth -seminaarissa meille oli teemana ”Naisen omakuva ja itsetunto”.

Mitä ajattelemme aiheesta. Ensinnäkin me tuemme toiminnassamme naisten henkistä kehitystä ja kannustamme jatkuvaan kouluttautumiseen. Olemme itsenäisiä, yhteistyökykyisiä ja itsenäisesti ajattelevia.

Meidän tulee rohkeasti ottaa paikkamme yhteiskunnassa ja huolehtia siitä, että äänemme kuuluu julkisessa keskustelussa. Korostamme itsekkyyden sijaan yhteisöllisyyttä välittäen toinen toisistamme. Kannustamme kanssaihmiisiä ja tuemme toinen toistamme.

Olemme kuluneen vuoden aikana järjestäneet neljä naisten henkisen maanpuolustuksen vahvistamiskoulutusta. Keskeisenä tavoitteenamme on ollut naisten jämäkkyuden lisääminen. Meidän ei pidä perinteiseen tapaan alistua, vaan antaa arvo muillekin ja sitä kautta tuntea omat vahvuudet, heikkoudet ja kehittämiskohteet.

Koulutuksesta saamamme palaute on ollut myönteistä ja meitä järjestäjää eteenpäin kannustavaa. Koulutuksen kautta

olemme saavuttaneet noin 350 naista, jotka ovat saaneet kuulla asiantuntijan näkemyksiä itsensä johtamisesta, jämyydestä, stressin hallinnasta ja kritiikinsiedosta. Myönteiset palautteet huomioimme tulevaisuudessa suunnitellessamme erilaisia tapahtumia.

Esikuvamme Minna Canth toi omalla toiminnallaan pohjan yhteiskunnalliseen keskusteluun kirjoitusten muodossa. Näistä kirjoituksista kaikki eivät pitäneet. Kirjailija ei niistä piitannut, vaan otti paikkansa rohkeasti yhteiskunnassa omien mielipiteiden ilmaisijana ja kriittisenä asioihin suhtautujana. Minna Canthin ajatukset ja aatteet ovat saaneet jalansijan yhteiskunnassamme.

Oulun Minna Canth -seminaarissa sosiodraamaohjaaja Terttu Kuusela sai seminaarin osanottajat hetkeksi miettimään ja esiintuomaan Minna Canthista niitä piirteitä, joita itse kukin olemme hänessä huomioineet.

Ilokseni havaitsin lehdestä muutama päivä sitten, että Helsingin yliopiston päätöksen mukaan Minna Canthin päivää merkitään vuodesta 2007 alkaen kalentereihin liputuspäiväksi. Liputuspäivän virallisena nimenä on Minna Canthin päivä, tasa-arvon päivä. Minna Canthin kunniaksi liputetaan jatkossa maaliskuun 19. päivänä.

Kiitän Naisliiton jäseniä saamastani luottamuksesta valitessanne minut jatkamaan toisen kauden Suomalaisen Naisliiton puheenjohtajana. On ilo olla mukana yhteistyössä jäsenten kanssa kehittämässä ja tekemässä tunnetuksi Suomalaista Naisliittoa.

*Hyvää
jouluodotusta.*

Hei – me selvittäään kuin Minna!

Moni ajattelee että naisten asiasta valvutuneet ajattelevat kuin Minna Canth aikoinaan.

Tietävät tarkkaan miten selviytyä kuin Minna Canth aikoinaan.

Mutta ei se niin helppoa ole. Ellei se selvinnyt ennen, niin vasta sosiodraamaohjaaja **Terttu Kuuselan** "esitelmästä" viimeistään. Nimittäin jo ammattinimikkeestä saattoi arvata, ettei tulossa ole normaali luento. Ja lopulta sen jälkeen, kun Terttu käski panna kännyt kattoon ja verrytellä, tiesi että jotain erilaista on tulossa. Ryhmätyötä. Ei sen enempää.

Mutta mikä äänten kalkatus siitä repesi!

Sosiodraamaohjaaja nimittäin kehotti kaikki miettimään

ääneen, mikä meitä voimaannuttaisi. Siis mistä ajan naiset saisivat minnamaiset energiat luovaa läpi kiireisen ajan haasteen, lastenhoitoa tiukavien tuulten ja työpaineiden miinoittaman maaston, jota muun muassa työn ja perheen yhteensovittamisen ongelmaksi kutsutaan.

Mistä meille voimat, tässä ajassa. Kas siinä haaste. Suomalaisen Naisliiton naiset ryhtyivät neljän naisen ryhmässä sitä purkamaan. Erilaista ehdotelmaa tuli. Mistä se oikea? Kuka sen keksikään?

Mutta jälkeä syntyi. Joka ryhmällä oli toinen toistaan paremmat vastaukset. Itsensä kuuntelu, rehellisyys itselleen - välittämättä ympäristön paineista ja odotuksista!

*Sosiodraamaohjaaja
Terttu Kuusela.*

Mistä naiselle kumpuavat arjen energiat, sitä miettimässä vas. Tellervo Suomalainen Helsingin osastosta, selin Naisliiton kunniapuheenjohtaja Raija Virtanen, Jyväskylän osaston puheenjohtaja Liisa Kuusela sekä Pirkko Inkeri Helsingin osastosta.

– Hiljaisuudesta, ehätti kolmas, mene luontoon tai kuuntele yksin tulen rätinää, älä muuta.

Liikunta liitettiin myös Minnan aikakauteen Kuopiossa. Jollakin oli mielikuva, että Canth kävi soutelemassa.

Neljäs ryhmä taas mieli voimaa taistelemisesta, viides rohkeudesta.

Kaikki tiesivät Minna Canthin kuunnelleen vain omaa ääntään, ja toteuttaneen sitten sitä.

Moni vannoi yhteisvastuullisuuden nimeen. Minna kantoi vastuuta aikalaistensa naisista.

– Niin meidänkin pitäisi! Hajotamme itseämme liian moneen. Rationalisoidaan kotitöitä, vastuutetaan askareita

muillekin, ostetaan kotipalvelua, siivousta ja lastenhoitoa.

Missä naiseus antaa tänään minulle eniten. Siinäkin pulmallinen kysymys.

Mutta ei hätää, vastauksia tuli tulvimalla:

– Äitinä – ja nyt on aikaa myös itselle – perheelle – työlle – aikaa aktiiviselle osallistumiselle – nyt on aikaa vihdoinkin itselle! Vapaana sukupuolten kahleista. Viisaus ja rohkeus sen kun kasvaa tällä iällä. Mikä siis saa meidät innostumaan?

– Ystävät, huudahdettiin viimeisestä poppoosta.

– Me elämme pahassa info-ähkyssä! Kun sen sijaan meidän olisi kuunneltava – ei uutisia ja

tiedotteita - vaan omaa itseämme.

– Ystävät, joiden parissa saamme puhua vapaasti keskenään. Se tuli useammasta suusta. Turvallisuuden seurapiiri, joka voimaannuttaa muitakin. Kun joku rohkenee kertoa omista kokemuksistaan, sille tulee jatkoa.

Kaikki olivat samaa mieltä siitä, että yhtä ainoaa oikeata vastausta ei olekaan.

– Mutta Minnan salonki tosiaan, joku huomauttaa – siellä oli varmasti energiaa!

Kaikki nyökkäävät ja sorina jatkuu. Mikä innovatiivinen puheensoluna. Mutta kyllä sitä oli täälläkin – energiaa!

Nykyajan Minnat eivät vain istu seminaareissa ja paranna maailmaa. Välillä verrytellään!

Naiseus kunniaan

Oulun osaston puheenjohtaja Tiina Tervaskanto-Mäentausta (vas) ja tutkija Mervi Heikkinen kertoivat mm. naisen kehonkuvasta sekä Sinni-projektista.

Taustaltaan terveysalan ammattilainen, nykyinen ammattikorkeakoulun opettaja ja Oulun osaston puheenjohtaja **Tiina Tervaskanto-Mäentausta** korosti MC-seminaarin avaussaunoissaan Oulussa ihmisen olevan kokonaisuus. Kuten Turner toteaa kohon sosiologiasta; on body, minä ja kulttuuri. Bodyn kautta ihminen ilmaisee itseään suhteessa ympäristöön ja omaan minäänsä. Body, eli keho, on osa ympäristöä ja oman minän välikappale. Nuoren persoonallisuus ja itsetunto muotoutuu nuoruusiässä. Seuraa tarve itsenäistyä, mutta itsenäistymiseen liittyy vapaus valita.

Itsetunto

Turvallisuuden tunne on hyvää oloa ja luottamusta toisiin ihmisiin eri elämäntilanteissa.

Turvallisuuden tunne on tärkeää itsetunnon kannalta.

Tervaskanto-Mäentausta kysyi myös, onko naisen ihanneminän ja todellisen minän välillä

joskus iso kuilu. Hänen mukaan tyytyväisyyden ja ylpeyden aiheita voi löytää elämässä riittämiin, kun niitä vain haluaa etsiä.

”Jos et pidä siitä että muut kävelevät ylitsesi, nouse ylös lattialta!”

Samaan hengenvetoon voisi todeta, ettei ketään voi loukata, ellei tämä itse suostu loukkaantumiaan.

Ja sen sijaan että odottaisi, voisi Tiinan mielestä itse alkaa kannustaa itseään ja muita.

– Älä odota kiitosta – jaa niitä itsellesi ja muille!

Oulun osaston puheenjohtajalla oli monta hyvää kehotusta, kuten että nauti hyvistä päivistä, läheisistäsi ja rakkaistasi sekä omasta naiseudestasi, ja työnnä järjen avulla kaikki epäilysi...

Niin. Naiseus kunniaan!

Kahvitauolla Oulussa vasemmalta oikealle Naisliiton järjestösihteeri Sara Lamminmäki ja Maarit Kangas, Rita Kurhela ja Ulla Kuusisto Vaasan Suomalaisesta Naisklubista sekä Tellervo Suomalainen Helsingin osastosta.

Oulu profiloituu – missä naiset?

Terva - Teknologia -tiernapojat - Toripoliisi

Oulu on yksi maamme nopeimmin kehittyvistä kaupungeista. Paraikaa se profiloituu määrätietoisesti - kukapa ei tunnista Oulua tervasta tai teknologiasta. Tai kahdesta muusta miehekkäästä ”teestä”, tiernapojista ja toripoliista.

– Mutta missä ovat naiset, kysyy naistutkija **Leena Teräs**, joka Naisten voimavarakeskus Sinnin työryhmän jäsenenä yhdessä tutkija **Mervi Heikkisen** kanssa kertoi Minna -seminaarissa mm. Sinni Startin käynnistymisestä.

Naisten jääminen ulos yhteisöjen mm. kaupunkien profiloitumisprosesseissa ei ole pelkästään oululainen juttu. Sitä suuremmalla syyllä naiset rohkeasti ponnistelevat naisten resurssikeskusmallin rakentamiseksi Oulun seudulle.

Rohkeudesta ei liene pulaa senkään vuoksi, että mm. tutkija Mervi Heikkinen on tutkinut mm. sukupuolistuneisuutta organisaatioissa. Hänen väitöskirja-aiheensa koskettaa seksuaalista häiriötä yliopisto-organisaatioissa.

Naisen keho tanner jossa sotaa käydään

Seksuaalinen häiriö on yksi sukupuolistuneen väkivallan muoto, Heikkinen kortoo ja siteeraa mm. Elisabeth Rehniä, joka on työnsä kautta tuonut selkeästi esiin, miten naisen ruumis on edelleen tanner, jossa sotaa käydään. Mm. raikaukset on yhä enemmän sodankäynnin

välineenä. Siksi tutkijoiden mukaan on keskeistä tiedottaa jatkuvasti, mitä naiset eri puolilla maailman kolkkaa joutuvat kokemaan.

Maaseudun naiset haaste

Heikkinen valotti esitelmässään naisten moninaisuuden eri ulottuvuuksia. On eri ryhmiä naisia, joita kohtaa omat erityiset ongelmat tai haasteet; monikulttuuriset naiset, tytöt, ikääntyvät, vammaiset tai väkivaltaa kohtaavat naiset, työttömät, yrittäjä- ja työssäkäyvät naiset, naisjohtajat ja kouluttautuneet naiset, sekä erityisen haastava kenttä; maaseudun naiset, joiden tukemiseen mm. Sinni -projektissa etsitään keinoja. Oulun voimavarakeskustahan ympäröi suuri Pohjois-Pohjanmaan maaseutualue.

– Yhtenä työskentämämme on järjestäytyneiden hierarkioiden tasa-arvoesteiden löytäminen ja purkaminen, naistutkijat kertoivat. Suomen naisethan ovat Euroopan koulutetuimpia, mutta samaan aikaan heitä on kuitenkin hierarkian huipulla hyvin vähän, tai he ovat painottuneina naisvaltaisille aloille.

Startti-Talo ja Likkojen Kamari

Sinni Startti-hanke on EU-hanke, eräänlainen käynnistyshanke, joka mm. koordinoi Sinni Startti-talon eri osioita: naisyritysjyyskeskusta, aluekehitysosio-

Tutkija Leena Teräs rakentaa työryhmänsä kanssa Naisten resurssikeskusmallia Oulun seudulle. Muita jäseniä siinä ovat Mervi Heikkinen ja Anu Kangas.

ta sekä tasa-arvoinstituuttia. Eri tahot vastaavat useista kehittämisprojekteista, neuvonnasta ja ohjauksesta, sijauspalveluista, tutkimuksista ja selvityksistä.

Erillisrahoitteisia projekteja on mm. Likkojen kamari ja Monika -keskus. Yhteistyötä tehdään sinnikkäästi paitsi maakunnallisesti, myös eri järjestöjen kanssa. Kaiken hyvän takana ovat tietenkin aktiiviset tutkijanaiset, ja tavoitteena kaikkinaisten naisten hyvä.

Historioitsija Markus H. Korhonen ja Oulun vaikuttajanaiset

Kukapa ei haluaisi jäädä historiaan naisena, joka sai aikaan jotakin merkittävää. Historioitsija **Markus H. Korhonen** tarjoili naisliittolaisille Oulun seminaarissa cocktailin historiallisia oululaisia naisia näyttelijättärestä opettajattareen ja ylihoitajasta liikenaiseen.

Opettajatar **Sara Wacklin** (oheinen muotokuva), syntyi 1790 kaupunginviskaalin perheeseen. "Oulun oma Saara" tuli tunnetuksi Suomen naiskasvatuksen uranuurtajana, joka ei tyytynyt katselemaan triviaali- eli ns poikien kouluja, jonne kuului vain "parempaa väkeä". Saran ura alkoi jo pienenä isän kuoltua. Ensin elää kitkuteltiin, mutta jo 15-vuotiaana Sara elätti kokonaan itsensä ja äitinsä toimimalla pienten lasten koulujen apuopettajana.

Myöhemmin myös kirjailijana tunnettu Wacklin lähti ammentamaan oppia Eurooppaan. Palatuaan Saksasta 1819 Ouluun hän avasi täällä tyttökoulun, ja näin tšekäläiset tytöt pääsivät opiskelemaan matematiikkaa, maantiedettä ja yhteiskunnallisia aineita, joita Wacklin aikaansa edellä olevana opetti mm. draaman keinoin. Kun Oulu 1822 paloi, opettajatar matkusti opettamaan Turun tyttökouluun, ja kun Turkin paloi, hän suuntaisi nyt Helsinkiin. Hänen ansiotaan on pitkälle se, että maan hallinto alkoi 30-luvulla tajuta tyttöjen opetuksen merkityksen.

Silloin oli uranuurtajan taas aika pakata matkalaukkunsa, tällä kertaa hän suuntasi Pariisiin ja valmistui siellä Suomen ja koko Skandinavian ensimmäisenä suomalaisena Sorbonnen yliopiston yliopistotutkinnon

Historioitsija Markus H. Korhonen tarjoili Suomalaisen Naisliiton naisille mukaansatempaavan cocktailin oululaisista vaikuttajanaisista.

saaneena naisena.

Hauta Tukholmassa Nobelin vieressä

– Hän oli maan ensimmäinen korkeakoulutettu opettajatar ja kirjailijatar ja kansallisesti merkittävä hahmo, joka kuollessaan 1846 sai hautapaikan

Tukholman hautausmaalta kivenheiton päähän Alfred Nobelin haudasta, Korhonen kertoi. Oulussa on myös Sara Elisabeth Wacklinin katu.

Oman aikansa Satusilvo oli taas Suomen ensimmäinen ammattinäyttelijätär **Maria Elisabeth Silván**, käsityöläismestarin tytär joka syntyi 1800-luvun alussa ja teki myöhemmin mainioita rooleja, mm. Maria Stuartina. Silvánin henkilökohdainen elämä oli hyvin värikäs miehineen ja liittoineen. Vuonna 1850 hän sairastui "hivutustautiin" ja vetäytyi näyttämöltä, mutta elämä ei siihen loppunut. Hän avasi kuuluisan Salongin, josta tuli ensimmäinen kiinteä teatterirakennus.

– Asenteet taiteilijoita kohtaan olivat tuohon aikaan pikkuporvarillisuutta uhkuvassa Oulussa niuhanlaiset, mutta se ei maamme ensimmäistä ammattinäyttelijätärtä suuresti liikuttanut, Korhonen totesi. Omintakeisuutta kuvaa sekin, että vaikka Silvanille ei siunaan-

Oulun historiallisista naisista on enimmäkseen jäljellä muotokuvia, piirroksia tai hautoja. Äskettäin Oulun kaupunki nimesi yhden puistoistaan Suomen ensimmäisen ammattinäyttelijättären Maria Silvánin mukaan.

tunut omia lapsia, aviopuolisolle niitä tupsasti useampi kappale, luonnollisesti rouvan siunauksella. Jälkeläisten saamista perheeseen auttoi perheen taloudenhoitajatar, joka sittemmin sai kunnian myös levätä arvostetun perheen sukuhaudassa.

Oulun kaupunki kunnioitti näyttelijätärtä nimeämällä äskettäin puiston Maria Silvanin mukaan.

Muista vaikuttajanaisista Korhonen nosti esiin myös 1876 syntyneen ylihoitajatar **Naima Kurvisen**, joka määrätietoisesti kehitti sairaanhoitajien koulutusta kirjoittamalla naisjärjestöjen lehtiin ja neuvottelemalla hoitajille mm. yhden vapaan viikonlopun kuukaudessa. Hän oli aikansa ay-ammattilainen, joka kiinnitti huomiota nykyisin tyky-toimintana tunnettuihin seikkoihin työpaikoilla, puuttuen epäterveeseen hierarkiaan ja apuhoitajien simputukseen sekä

puhuen työpaikan ilmapiirin vaikutuksesta työssä jaksamiseen ja tuloksiin. Sairaanhoidajakoulutus pidennettiin kahdesta vuodesta kolmi-vuotiseksi pitkälle Kurvisen vaikuttamisen ansiosta.

Jauhosäkin velaksi ostosta leipomokonserni

Kurvinen oli mm. **Sofie Mannerheimin** hyvä ystävä ja siirtyi hyvin ansaitulle eläkkeelle itse ennen johtamaansa hoitokotiin 30-luvun taitteessa. 1933 kuolleen, piippua polttaneen ylihoitajattaren ansioksi tuli mm. se, että Oulun Lasareetinsaarella aloitettiin 1890-luvulla sairaanhoitajien koulutus.

Viimeisenä vaan ei vähäisempänä Korhonen kertoi 1800-luvulla eläneestä liikenaisestä **Katri Pyhtilästä**, jonka ura leipomoalalla alkoi, kun hän osti

velaksi jauhosäkin, kiersi kylillä kysymässä tilauksia, leipoi ja myi leivät voitolla. Sittemmin hän työllisti mm. kaikkien lastensa perheet alati laajenevalla leipomoalan yrityksellään.

Tämä malliesimerkki naisesta liike-elämässä konkretisoituu kerralla, kun kuullaan Katrin luoman leipomon laajentumisesta sittemmin suureksi konserniksi, joka jatkaa samaa toimintaa tänä päivänä Katri Antell Oy:nä. Katri Pyhtilän ahkeruudesta ja sinnikkyudesta kerrotaan, että hän vaivasi unissaankin ruustaikinaa.

Oulun naiset ovat siis profiloituneet vasta historian saatossa ja jättäneet jäljen itsestään, kuka tyttöjen tai sairaanhoitajakoulutukseen, kuka teatterirakennukseen, kuka menestyvään yhtiöön ja ruisleipään - kaduista, puistoista ja hautamonumenteista puhumattakaan.

Minna Canth -seminaari ja Suomalaisen Naisliiton syyskokous 2005

Oulu näytti Naisliiton ulkoiljoille aurinkoiset kasvat.

Minna Canth -seminaari ja Suomalaisen Naisliiton syyskokous 2005 päättyi happihyppelyyn aurinkoisessa Oulussa.

Lappilainen jatkaa Naisliiton puheenjohtajana

Marja-Riitta Tervahauta (edessä oik.) Torniossa valittiin yksimielisesti jatkamaan Suomalaisen Naisliiton johdossa. Vieressä vas. Tanja Ohtonen, joka esitteli syyskokoukselle työn alla olevaa naisliiton historiaa. Se valmistuu ennen liiton 100 -vuotisjuhlaa v. 2007.

Suomalaisen Naisliiton syyskokous valitsi 9.10.2005 Marja-Riitta Tervahaudan Torniossa jatkamaan Naisliiton puheenjohtajana. Lisäksi hallitukseen kuuluvat varapuheenjohtajana

Ritva Santavuori Helsingistä ja jäsenet Marjo Hautala (Hki), Maijaliisa Kaistila (Hki), Rita Kurhela (Vsa), ja Oili Pääwals (Hki), Ritva Rysä (Hämeenlinna) ja Eila Saarinen (Lahti).

Vuosi 2006 on Suomalainen Naisliitto ry:n 99. toimintavuosi. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus juhlii vuoden 2006 aikana 100 vuottaan. Suomalainen Naisliitto osallistuu juhluvuoden äänioikeutta koskevien tilaisuuksien järjestämiseen eri puolella Suomea. Vuoden 2006 kevään Minna Canth -seminaari järjestetään maaliskuussa Helsingissä ja lokakuussa Hämeenlinnassa.

Suomalainen Naisliitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton naisjärjestö. Naisliitto on eri alojen edustajien kohtaamispaikka. Järjestön parissa on mahdollisuus ajatustenvaihtoon ja avoimeen keskusteluun. Liitto tukee naisten henkistä kasvua ja itsensä toteuttamista järjestämällä mm. seminaareja ja koulutustilaisuuksia sekä julkaisemalla Minna-lehteä.

Suomalaisella Naisliiton paikallisyhdistykset toimivat Helsingissä, Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Lahdessa, Oulussa, Torniossa ja Vaasassa. Jäseniä Naisliitossa on noin 400.

Kuvasta päätellen nainen tukee naista! Naisliiton puheenjohtaja Marja-Riitta Tervahauta on kaikesta päättäen tyytyväinen sotilaslääkäri, kansanedustaja Tuija Nurmen esitelmään Hämeenlinnan maanpuolustuspäivässä viime kuussa.

Naisliiton uusi hallitus äänestyksellä

Naisliiton syyskokous äänesti iloisesti ja rehdisti uudesta hallituksesta lokakuussa.

Uuteen hallitukseen tulivat valituiksi Maijaliisa Kaistila Helsingistä, Eila Saarinen Lahdesta sekä uutena jäsenenä Ritva Rysä Hämeenlinnasta. Hallituksessa jatkavat varapuheenjohtaja Ritva Santavuori sekä jäsenet Marjo Hautala ja Oili Pääwals Helsingistä, Rita Kurhela Vaasasta sekä kunniapuheenjohtaja Raija Virtanen Helsingistä. Puheenjohtajaksi valittiin Marja-Riitta Tervahauta Torniossa.

Tilintarkastajat pysyivät samana: Maila Hakala (HTM) sekä Tuula Hirvonen (HTM). Varatilintarkastajina ovat Katju Holkeri ja Tuula Roininen (JHTT).

Valintojen ei tarvitse olla kireää puuhaa. Naisliiton hallituksen jäsenistä käytiin reipas keskustelu ja sitten äänestettiin.

Suomalaisen Naisliiton Oulussa 8.10. pidetyn Minna Canth -seminaarin sekä liiton syyskokouksen 9.10.2005 hyväksymä Julkilausuma:

NAINEN - TUE NAISTA!

Suomalainen Naisliitto peräänkuuluttaa naisten keskinäistä solidaarisuutta. Liiton mukaan nykyinen yksilökeskeinen aika vaatii rohkeita ja jämäköitä naisia, jotka uskaltavat tukea toisia naisia.

Vuonna 2007 sata vuotta täyttävä Suomalainen Naisliitto korostaa esikuviansa Minna Canthin ja Lucina Hagmanin hengessä itsekkyyden sijaan välittävää ja kannustavaa yhteisöllisyyttä.

Suomalainen Naisliitto kannustaa yhä useampia naisia etenemään johtotehtäviin yhteiskunnan eri tasoilla sekä osallistumaan julkiseen keskusteluun.

Suomalaisessa Naisliitossa käsitellään vuosittain naisen itsetuntoon, johtamistaitoihin, henkiseen kasvuun ja kouluttautumiseen liittyviä asioita.

Naisen minäkuva ja itsetunto sekä niistä kumpuavat voimavarat olivat aiheina Oulussa 8.10.2005 pidetyssä Naisliiton Minna Canth -seminaarissa.

Suomalainen Naisliitto Ry

Katselen vanhaa äitikoivua

KRISTIINA LUMMI

päätoimittaja

Katselen kirjoittaessani satoja vuosia vanhan visakoivun oksia, jotka rentoutuvat raskaina yöllä sataneesta lumesta 1700 -luvun alussa rakennetun Tornion ja ehkä Lapinmaan vanhimman asuinrakennuksen takana. Vaaleanpunaiset pilvipumpulit uinuvat vasten heleää taivaankantta. Tuulesta ei ole jäljellä mitään. Kuuraisen pihapiirin kauneus piirtyy sieluun, aika pysähtyy hetkeksi. Muistikuvia lapsuudesta, pikku-Tornion sahanpuruntuoksuisesta elämänkuhinasta.

Minna Canth eli aikoinaan ajan hengessä ja edellä aikaansa. Mekin otamme oppia menneestä ja sopeutamme sen nykypäivään. Kuinka kaukaa Minna lie ammentanut opinsa ja voimansa. Kenties toiselta naiselta, torimyyjältä tai lapsenpäästäjältä, josta vain sukupolvelta toiselle kulkevat tarinat ovat jäljellä. Vaikuttajanaisia on ollut kautta ajan, ennen ja jälkeen Kristuksen. Kukaan ei ole täysin oma-varainen. Nainen tarvitsee toista naista, toisia ihmisiä.

Joka ajalla on tuulimyllynsä. Kun tuo visakoivu kenties kolmesataa vuotta sitten työnsi juuriaan Rantakadun penkereelle, oululaiset tytöt vasta unelmoivat koulun penkille oppiin pääsystä. Kun koivu sitten aikanaan nuoren visan vetreydellä puski pohjatuulta päin, oululainen tyttökoulu jo toteutti unelmaansa. Ensin tulevat tytöt ja unelmat, sitten naiset ja toteuttajat.

2000-luvun tuulimyllyt näyttäytyvät Minna lehden numeroissa, näilläkin sivuilla. Väkivallan ja rauhan kysymykset toistuvat ajassa, vain välineet muuttuvat. Internetissä liikutaan hyvän mutta myös pahan tasolla. Lasten arvo elämän lahjana, ja naisten arvo, ymmärretään paremmin kuin keskiajalla. Toisaalta heihin kohdistuu tänään entisaikojen kekseliäimpiä uhkia.

Meillä naisjärjestön jäsenillä on onneksi oman lehden ansiosta mahdollisuus levittää seminaareissa saatua, naisille merkittävää tietoa koko jäsenistölle.

Olemme oivallusten palossa palatessamme Oulun seminaarista. Pohdin luentojen ravitsemana, miten tuo saamamme valistus ulotettaisiin muidenkin naisten tietoisuuteen. Kysäisen puheenjohtaja-Marja-Riitalta bussissa, varapuheenjohtaja-Ritvan ideoimaa julkilausumaa; "Nainen, tue naista", julkai-

sukuntoon stilisoidessamme, voisiko Minnalehden laittaa nettiin. Marja-Riitta panee tuulemaan, hallitus näyttää vihreää valoa, ja Minnan henkinen perintö ovat toivon mukaan pian kaikkien ulottuvilla.

Naisen on hyvä tukea naista, sillä jokainen tarvitsee toista. Siellä missä asuu sopu, rauha ja yksituumaisuus, siellä elävät hyvät asiat. Siellä viihtyvät oivallukset ja yhteisöllisyys, kuten Minna -seminaareissa joka ikinen kerta.

Kirjoitan hieman hämmennyneenä, naisen elämässähän välistä sattuu ja tapahtuu. Mietin kysymystä voimasta, naisen voimista ja selviytymisestä. Kuin vastauksena soimaan laittamastani cd:stä "Ikuisuuden lähteillä" soljuu Bachin kantaatti "Ich habe genug", vapaasti; "Minulla on jo kylliksi". Ja oivallan että väkinäinen yrittäminen ei aina tuo hyvää. Minna Canthin esimerkki opettaa kuuntelemaan omaa ääntään ja kulkemaan luotavaisena omaa polkuaan. Siinä haastetta; voisiko alistumatta, mutta samalla vastaan vängällä panematta, kiitollisena siitä mitä jo on, kulkea valitsemaansa tietä. Selittelemättä ja valittamatta. Levollisena eteenpäin.

Yöllinen myrsky oli ja meni, mutta vanhaa visakoivua tuuli ei liikauttanut.

Myrskyn sydämessä on levollista ja tyyntä.

Rouva Syyttäjän paluu

Ritva Santavuorelta on ilmestynyt lokakuun alussa kolmas kirja Rouva Syyttäjän paluu, joka on myös mielipidekirja. Ritva Santavuori on koonnut kirjaan viime vuosien parhaat ja eniten keskustelua herättäneet kolumninsa. Teos ei ole kuitenkaan vanhan lämmittelyä, sillä Ritva Santavuori kertoo kirjassaan kirjoitustensa taustoista ja saamastaan palautteesta.

Palautteita on tullut sekä tavallisilta kansalaisilta että maan hallituksesta. Enemmän hän saa ruusuja kuin risuja.

Teos alkaa laajalla, kirjaa varten tehdyllä katsauksella. Suomi ja suomalaiset tänään, jossa Ritva Santavuori ihmettelee hyvinvointiyhteiskunnan kummallista pahoinvointia. Esimerkiksi suru, huonotuulisuus, pahatapaisuus, vanhuus tai huonot elämäntavat ovat kaikki tyynni sairauksia. Ennen maailmassa surut surtiin pois ja sitten jatkettiin elämää. Tänä päivänä syödään lääkkeitä mitä erilaisimmista syistä. Kyllä tavallinen normaali ihminen kestää arkielämän pienet ongelmat ilman masennuspillereitä ja terapiaa.

Kenelläkään ei ole yllätys, että Ritva Santavuori kirjoittaa huumeisiin liittyvistä asioista. Hän on tehnyt huumeiden vastaista vapaaehtoistyötä 22 vuotta ja tekee sitä edelleen. Ritva Santavuori arvostelee kirjassaan huumausainepolitiikkaa ja sallivia asenteita. Santavuori kysyy tehdäänkö Suomesta rikollisten lintukoto. Hän kirjoittaa terveydenhoidosta, koulumaailmasta ja tasa-arvosta. Mukana on myös tätä kirjaa varten kirjoitettuja tekstejä.

Miksi kirjoittaminen, kannanottaminen, osallistuminen ja

”joka puolella meuhkaaminen” on Ritva Santavuorelle tärkeää?

”Kyllä kai se on niin, että sisälläni asuu Maailmanparantaja, jota en pysty pitämään kurissa. Se saa minut puhumaan ja kirjoittamaan, vaikka tiedän, että maailmanparantaminen on epäkiitollista puuhaa”, vastaa Ritva Santavuori Editan julkaisu-uutisille tekemässään haastattelussa.

Lisäksi Ritva Santavuori on huomannut, että hänen kirjoituksissaan esille ottamista ennusteista aika monet ovat toteutuneet.

Ritva Santavuori on julkaissut vuonna 1997 muistelmapainotteen menestysteoksen *Rouva Syyttäjä* ja vuonna 2000 keskustelua herättäneen ajankohtaisteoksen *Rouva Syyttäjä ja mafian lait*.

Ritva Santavuori ei ole eläkkeellä olessaan levännyt laakereilla. Hän on kysytty luennoitsija ja keskustelija, toiminut Iltalehden kolumnistina ja on vakiovieras TV1:n Jälkiviisat-ohjelmassa. Ritva Santavuori on aktiivisesti mukana Suomalaisen Naisliiton

toiminnassa, tällä hetkellä liiton varapuheenjohtaja ja erilaisten muiden vapaaehtoisjärjestöjen toiminnassa.

Marja-Riitta Tervahauta

”Tarzanin Jane” alias liitomme varapuheenjohtaja ja ykkösen mainio ”jälkiviisas” Ritva Santavuori liitelee kansakunnan puheenaiheeksi.

Mikä meitä voimaannuttaisi!

Seminaarin viimeisin mutta ehkä hauskin osa oli ryhmätyötä. Naiset ympäri Suomea pohtivat neljän naisen ryhmissä, mikä meitä voi-

maannuttaisi - mistä arkeen tarvittavat voimavarat, jotka kantavat vastatuulenkin läpi. Esikuvana ja oman elämän-
sä esimerkkinä oli tietenkin

Minna Canth ja tarinat tai uskomukset siitä, miten tämä moniammatillinen osaaja aikanaan selvisi.

-Luovuus - ja luonto! Minulla on mielikuva, että hän kävi soutelemassa..

-Rehellisyys itselleen..? Toteuttaa omaa ääntään, kulkea omia polkujaan.

*-Lapset! Yhteisvastuullisuus...
ja turvallinen seura jossa vaihtaa
kokemuksia?*

*-Minnan salongissa sitä oli
- siellä oli energiaa!*

Mutta niin oli täälläkin!

Naisen omakuva ja itsetunto oli aiheena viimeisimmässä Suomalaisen Naisliiton Minna Canth -seminaarissa joka pidettiin perinteikkäissä tiloissa Oulun Aleksinkulmassa lokakuun 8 päivänä.

Myanmar - ”Hi

”Mennä huoneeseensa ja todeta, e

Myanmar, hidden paradies

*Myanmar, mihin on Burma kadonnut?
Miksi sinne ei saisi matkustaa?
Kuka on Aung San Suu Kyi?
Kuka unelmoi Mandalaysta ja miksi?*

Teksti ja kuvat: Pirkko Riipinen

Mielessä soi laulu, jossa puhutaan kaihoten Mandalayn kultakaloista. Kiplingin runo tuntui olevan ainoa asia, jonka tiedosti kuuluvan Burmaan, seuraavan matkan kohteeseen.

Mutta mitäs nyt!/? Burmaa ei olekaan enää olemassa! Nimen antoivat britit hallitessaan tuota Aasian osaa, vanhat nimet hylättiin ja uusia jaettiin. Nyt maa haluaa unohtaa sen ajan ja palauttaa vanhat nimet arvoonsa. Maa on ollut vuosisatojen ajan suurten myllerrysten kohteena, se koostuu monista pienemmistä ”maista”, joissa on eri kieli, ihmiset kuuluvat eri kansoihin, on monit, puyt, sanit, karenit jne eli yhteensä seitsemän maakuntaa ja yhtä monta vähemmistökansojen mukaan nimettyä valtiota.

1800-luvulla tulivat britit, ja v. 1948 maa itsenäistyi – ei suinkaan rauhoittunut. Oli jatkuvasti heimotaisteluita, joihin naapurikansat innolla osallistuivat. Nyt se on ”burmalaiseen sosialismiin pyrkivä tasavalta” eli siis Myanmar, jota muut Etelä-Aasian valtiot eivät tahdo hyväksyä joukkoonsa, koska siellä on sotilasjuntta vallassa, on paljon mielipidevankeja jne.

Pari päivää ennen matkaa oli lehdissä suurin kirjaimin: ”Älä lomaile Burmassa!” Miksi? Koska siellä ei kunnioiteta ihmisoikeuksia. Ja koska Nobelin rauhanpalkinnon v. 1991 saanut Aung San Suu Kyi oli taas joutunut kotiarestiin tai vankeuteen. Hän on ollut demokratialiikkeen johtohahmo 80-luvulta lähtien. Nykyäänkin hän on edelleen

kotiarestissa, mutta lehtitietojen mukaan hän toivottaa turistik tervetulleiksi, jotta he näkisivät, millainen Myanmar on. (Myanmar-nimeä ei joka maassa hyväksytä, mm. USA kieltäytyy käyttämästä sitä.)

Tuli sitten kuitenkin lähdettyä matkaan, epäluuloisena, vähän peloissaankin, mutta uteliaana.

Meitä oli Olympiamatkojen matkalla seitsemän enemmän tai vähemmän maahan perehtynyttä, avoimin mielin ja silmin. Tietysti jännitti se, miten paljon sotilaat puuttuvat matkaamme, miten saamme liikkua siellä. Saimme oppaaksemme nuoren sivistyneen miehen, joka matkan varrella vei meidät jopa ohjelmasta poiketen tutustumaan kotiinsa pieneen maalaiskylään.

dden Paradise”

ttä vuode oli koristeltu orkideoilla”

Lumoavan kaunista maaseutua matkalla Inle-järvellä. Pienet maalaispojat leikkivät härkien päällä.

Pääkaupungissa Yangoonis-
sa, entinen Rangoon, (asukkaita
2,5 milj.) tutustuimme kauniisiin
isoihin pagoda-alueisiin mm
.Schwedagoniin, joka on Kaak-
kois-Asian temppeleistä pyhin,
koska se on ainoa pyhäkkö,
jossa on aitoja Buddhan jään-
nöksiä mm. kahdeksan hiusta.
Joka puolella kultaa, kimallusta,
rukoilevia ihmisiä buddhapat-
saiden edessä. Katujen varsilla
myytiin monenlaisia meille
vieraita ruokia: savustettuja
heinäsirkkoja, taikinanyyttejä,
lootuksen hedelmiä, paistettuja
julman näköisiä kaloja, beteliä.
Kerjäläisiä ei näkynyt, eivät kai
uskaltaneet kerjätä, mutta myös-
kään ei näkynyt sotilaita eikä po-
liiseja, mutta ihmisiä pursuavia
linja-autoja kylläkin.

Keskikaupunki oli täynnä
koristeellisia vanhoja taloja,
räsistyneinäkin kauniita, oli
englantilaistyyliisiä rakennuksia
mm. upea oikeustalo. Joka talos-
sa oma tv-antenni ja ulkopuolel-
la ”tuuletuslaatikko”..

Hotellimme oli kaupungin
laitamilla, upea uima-altainen,
puutarhoineen, siellä oli yöllä
hyvin länsimainen rockkonsert-
ti, joka häiritsti pitkän lentomat-
kan uuvuttamia suomalaisia.

Kiersimme monissa pago-
deissa, näimme istuvia, seisovia,
makaavia buddhia ja joka pai-
kassa rukoilevia, kukkia tuovia
ihmisiä ja paljon punakaapuisia
munkkeja. Opas antoi meille
”loungjyn”= kietaisuhameen,
jolla todella oli sekä miehillä
että naisilla käyttö, koska pago-
daan ei saanut mennä lyhyessä

hameessa eikä shortseissa, jot-
ka muuten olivat ainoat sopivat
vaatteet yli 30 asteen helteessä.
Tietysti pagodakäynneillä piti
olla myös paljaaat jalat, joten
auton apupoika tarjosin takaisin
bussiin mennessä aina kosteus-
pyyhkeet jalkojen pyyhkimistä
varten. (Loungjyn lisäksi Myan-
mar oli varsin antelias: saimme
pään suojaksi kauniin vihreän
lakin, vihreän olkalaukun, var-
vassandaalit koteloineen, t-pai-
dan ym.)

Tuntui siltä että paikkakunta-
laiset olivat iloisia, kun turistik-
olivat kiinnostuneita ja ihailivat
heidän maataan, iloiset hymyt
korvasivat puuttuvan kielitai-
don. Muita ulkomaalaisia ei
paljon näkynyt, yksi amerikka-
laisryhmä, yksi saksalaisryhmä
ja japanilaisten munkkien ja

nunnien ryhmä. Vaihdoin yleensä kaupunkia samalla koneella. Muita lentoja, lentokoneita ei kentillä näkynytäkään, ei edes Mandalayn juuri valmistuneella upealla lentokentällä ja komeassa lentokenttärakennuksessa. Joku kertoi, että Myanmar omistaa kaksi liikennelentokonetta! Liekö totta? (Aukkaita maassa on yli 40 miljoonaa ja pinta-ala on 2xSuomi)

Yangoonista lensimme Baganiin, joka oli pääkaupunkina v. 847-1298. Luin etukäteen, että siellä olisi 2000 pagodia ja siellä oli! Oli joskus ollut pari tuhatta enemmänkin, mutta vanhimmat olivat romahtaneet tai muuten hajonneet. Suunnaton joukko pagodeja levittäytyi silmiemme eteen, kun aamulla klo 5.00 kiirehdimme hotellista yhden ison pagodan seinäulokkeelle. Paljaat jalat valittivat murtuvilla tiiliportailta, kuuma tuuli ei hikeä kuivannut, mutta kannatti kärsiä!

Vähitellen sammuiivat ne muutamat valot, jotka olivat pimeyden keskellä pilkottaneet. Lukematon määrä erikokoisia pagodeja ja niiden raunioita

näytti kelluvan aamusumussa lakeudella, jonka hiljaisuuden rikkoi vain laiturille vaeltavat vuohi- ja sebulamat. Vain muutamia ihmisiä oli lisäksemme ihailemassa näkymää. Alastulo oli hankalaa!

Auringonlaskua kiipesimme myös katsomaan, ja sen jälkeen hotellille illalliselle. Kuten aina se oli herkullinen hetki, mutta varsinaiselta juhlatuntui mennä omaan huoneeseen ja todeta, että vuode ja koko huone oli koristettu orkideoilla! Jotenkin tuntui, että puuttui vain sulho!

Vihdoin oli vuorossa Mandalay, kiinalaistyylinen kaupunki monine luostareineen ja munkkeineen. Kävimme Amarapurassa Mahagandayon luostarissa, jossa ollessamme sen 2000 munkilla oli ruokailun aika. He tulivat pitkässä jonossa ruukut kinalossa pihalle, jossa ruuan kustannut japanilaisryhmä jakoi ruuan heidän astioihinsa. Sitten he vetäytyi rakennusten pitkiin pöytiin ruokailemaan. Pääsimme mekin ainoat läsnä olevat turistit osallisiksi jäätelöstä. Saimme vapaasti kierellä luostarissa. Eksyinpä siinä sitten

munkkien makuutilaan, jossa yksi munkki sāngyllä istuen pelasi tietokonepeliä!

Mandalayssa on taide- ja tiedeyliopisto (kai ainoa koko maassa), se on varsinaisen koulu- ja luostari-kaupunki. Luostarit ovat tärkeitä opiskelupaikkoja maassa, jossa kouluja on vähän. Kaikkialla kulkevat punakaapuiset, eri-ikäiset munkit ja oppilaat värjittivät katuja ja pagodeja. Tärissimme kuorma-auton kyydissä ylöspäin mutkaista tietä ja näimme Baganin tasangon jälkeen vihreitä kukkuloita, joita täplittivät valkoiset pagodat. Irrawady-joen varrella tutustuimme maailman suurimpaan valettuun kelloon ja samoin maailman suurimpaan kirjaan, jonka muodostaa 729 suurta marmorilaattaa, joihin v. 1782 kirjoitti pyhiä tekstejä 2400 munkkia!

Oli mahdottomasti nähtävää ja mieleen painettavaa, sulateltavaa. Joka puolella oli myös meille tuntemattomia kukkivia puita: oli riikinkukkopuu, australialainen sadepuu, elefanttio-menapuu, pulloharjapuu jne. Näimme käsityöpajoja, silkki-

Baganin pagodat matkailijan silmien alla auringon juuri noustua.

kutomoita, hopeatakomoita ja upeita lakkatöitä.

Kaikki tuntui olevan hienosti, turisteina olimme ”kuninkaallisia”, jopa sotilasalueella, jonne kolme naista pääsi pienellä huijauksella, koska halusi ehdottomasti nähdä entisen palatsialueen – ja näki myös!

Mutta illalla tuli jännittävä kokemus – pelottavakin. Eräs matkalaisemme oli etukäteen tutustunut tarkkaan demokratialiikkeen vangittuna olevan Aung San Suu Kyin elämään ja ottanut selvää, miten olisi mahdollista tavata hänen kannattajiaan. Hän kysyi, kuka uskaltaisi lähteä tapaamaan teatteriryhmää, joka taistelee ihmisoikeuksien puolesta. Opas sanoutui irti vastuusta. Kolme meistä jätti paperinsa hotelliin ja lähti omalla vastuulla taksilla pimeään yöhön.

Ajettiin kauan pitkin valottomia katuja, päädyttiin pimeälle alueelle, jossa yhden talon ovi- aukosta näkyi valoa. Siellä oli Moustache Brothers-ryhmän teatteri. Pitkä seinä oli täynnä marionetti- ym. nukkeja. Niiden kautta ja avulla ryhmä oli 30 vuoden ajan kiertänyt maaseudulla kertomassa ihmisten oikeuksista, vääryyksien vastustamisesta. Jokainen heistä

Nainen ja korillinen myytävää. Bagan torielämää.

Pienet luostarikoululaiset punaisissa kaftaneissaan luostarialueella.

oli viettänyt vuosia vankiloissa mielipiteittensä vuoksi. Nyt he saivat esiintyä, mutta heitä tarkkailtiin koko ajan, erityisesti sen vuoksi, että he olivat Aung Sanin henkilökohtaisia ystäviä. He esittivät meille lyhyitä sketsejä, joita selvennettiin englanninkielisillä tauluilla. Ymmärtäminen oli välillä vaikeaa, ne liittyivät varovaisesti ajankohtaisiin ongelmiin satiirin ja huumorin kautta.

Katsojina oli meidän lisäksi yksi norjalainen pariskunta ja amerikkalainen nainen. Tarkoituksena oli selvästi saada meidät ymmärtämään, miten

tärkeää olisi saada Aung San Suu Kyi vapaaksi ja Myanmariin demokratia. Meidän pienet kyatit ja dollarit eivät heitä paljon auttaneet, mutta heille oli tärkeää, että heidän sanomaansa kunnellaan.

Tämä jännittävä ja ajatuksia herättävä käynti oli ainoa asia, joka toi esille Myanmarin nykyyngelmat.

Loppumatkamme suuntautui maaseudun läpi Hehooon ja Inle-järvelle, joka sijaitsee yli 1000 metrin korkeudessa ja on vähitellen kasvamassa umpeen mm. vesihyasinttien peittäessä veden pinnan. Parin päivän ajan tutustuimme lähikyliin ja ajelimme pitkillä, kapeilla veneillä kelluvien viljelyssaarekkeiden ja paalujen varaan rakennettujen talojen lomassa. Kävimme tupakka- ja päivänvarjotehtailla ja ”Hyppäävien kissojen luostarissa” (Ne tosiaan hyppäsivät vanteen läpi. Kävimme kelluvilla markkinoilla ja näimme kalastajien seisten melovan ”jalkamelalla” venettä, ihmeellinen näky!

Tulipa käytyä Myanmarissa – ei kaduta yhtään! Ihmiset olivat sydämellisiä, hymyilimme puolin ja toisin. Ja he varmasti huomasivat, miten ihailimme heidän kaunista maataan sitä kaikkea hienoa, mitä he osasivat tehdä. Paljon jäi vielä näkemättä, kokematta, ymmärtämättä (ja tässä kertomatta!) – ehkä se oli hyväkin, koska näin jäi vain hyviä muistoja!

Nautintojen ajan aarteiden jäljillä

*Kesäpäivään vertaisinko sinua?
Olet suloisempi, tynnempi;
tuulenpuuskat ravistavat nuput toukokuun
ja kesän laina kestää liian lyhyeen.*

Näin kauniisti taipuu alku eräästä William Shakespearen sonettisikermän tunnetuimmasta sonetista **Kirsti Simonsuuren** uutena tuoreena käännökseenä. Simonsuuri vieraili lokakuussa Helsingin osaston jäsenillä, jossa hän kertoi tänä vuonna ilmestyneestä Shakespearen sonettien uudesta tuoreesta suomennoksesta.

Vuonna 1609 ilmestynyt sonettikokoelma, jossa yleensä lasketaan olevan 153 sonettia, on maailman kirjallisuuden tunnetuimpia teoksia. Käännöksessä sonetteja on numeroituina kuitenkin 154, mutta sonetit 153 ja 154 lasketaan usein yhteen tai sitten sonettia numero 126 ei oteta mukaan laskuihin. Tämä siksi, että luku 153 vakiintui runouden luvuksi jo renessanssiaikana ja tunnetaan myös muista sonettikokoelmista. Luvun taustalla on Johanneksen ilmestyksen kertomus Pietarin kalansaaliista:

”Simon Pietari meni veneeseen ja veti verkon maihin. Se oli täynnä isoja kaloja, mutta vaikka kaloja oli paljon – kaikkiaan sataviisikymmentäkolme – verkko ei revennyt” (Joh. 21.11)

Shakespearen kohdalla jälki-maailma on vuosisatojen ajan Hamletia mukaillen kysellyt ”Oliko, vai eikö?” Historiallinen tosiasia on, että herrasta William Shakespeare tiedetään

hyvin vähän. Tekijäänsä paljon tunnetumpi on laaja ja arvokas tuotanto. Monien tutkijoiden mielestä näyttelijä-kirjailija-ohjaaja William Shakespeare on ollut peitenimi jollekin sen ajan kuuluisuudelle. Kekseliimmät ovat arvelleet nimen takana olevan jopa Elisabet I: n. Viimeisin veikkaus osui silmiini Helsingin Sanomien kirja-arvostelusta hiljattain, jossa uusin englantilainen tutkimus todistelee Shakespearen olevan aikansa kuulun valtiomiehen Sir Henry Nevillen nimimerkki.

Kirsti Simonsuuren mukaan sonettien takana on vain ja ainoastaan William Shakespeare. Tämän todistaa hänen mukaansa se, että sonetit sisältävät lukuisan määrän viittauksia ja säkeistöjä, jotka ovat sellaisinaan tai muunneltuna Shakespearen näytelmissä. Sonettien julkaisu-vuosi 1609 tukee Simonsuuren mukaan myös Shakespearen ”isyttä”. Tuolloin Lontoossa raivosi ruttoepidemia, josta syystä teatterielämä oli uinumassa. Shakespearella oli tuolloin hyvää aikaa koota julkaistavaksi kokoelma, jossa oli mukana myös aiempien vuosien varrella kirjoitettuja tekstejä.

Simonsuuri näkee Shakespearen sonetit antiikin jatkumona, johon myös antiikkia ihannoiva renessanssi on jät-

tänyt leimansa. Sonettien teemoina toistuvat rakkaus, totuus, oikeudenmukaisuus, kauneus ja hyvyys. Shakespearen kynästä ne ovat saaneet muodon, joka vuosisatoja on kiehtonut aina uusia lukijasukupolvia. Antiikista versoavan kirjallisen perinteen puhtaammaksi suomalaiseksi vastaavuudeksi Simonsuuri nosti Aleksis Kiven, joka hänen mukaansa oli: ”Ei perinteen vanki, vaan luova käyttäjä.”

Kirsti Simonsuuri kertoi työskennelleensä sonettien parissa vuosien ajan. Kirjassa on varsinaisen kaunokirjallisen sonettiosuuden lisäksi myös valaiseva esipuhe, sekä selostus julkaisuhistoriasta, käännöksestä ja teemoista. Jokaiseen sonettiin liittyy myös kääntäjän selvitys siitä, mistä kyseisessä sonetissa itse asiassa on kyse. Suomennoksen alla on näköispainos vuoden 1609 editiosta. Näitä kahta tekstiä vertaamalla kaikilla englannin kieltä hyvin taitavilla on mahdollisuus todeta miten hyvin Simonsuuri on onnistunut yli neljän vuosisadan takaisen sanoman ja tunnelman tulkkinä.

Kirsti Simonsuuri valotti myös vuosisatoja vanhojen tekstien kääntämiseen liittyviä ongelmia. Sonettien kohdalla tämä merkitsee sitä, että kielen mahdollisimman hyvän hallinnan lisäksi kääntäjän tulee tuntea sekä poliittista että kulttuurin ja kirjallisuuden historiaa tekstien syntyhetkestä aina antiikkiin asti. Kaikille kääntämisen on-

gelmistä ja kääntäjien työstä kiinnostuneille suosittelen tänä vuonna ilmestynyttä mielenkiintoista kirjaa *Suom.huom.: kirjoituksia kääntämisestä*. Kirjassa kertoo myös Naisliiton kirjastotoimikunnan jäsen **Marja-Leena Jaakkola** siitä, millaista oli kääntää vanhaa venäläistä Nestorin kronikkaa.

Rakkaus ei ole ajan narri vaikka ajan sirppi niittää poskien ja huulten hehkun, rakkaus ei muutu hetken eikä viikon mukaan vaan kestää päiviemme loppuun asti.

Katkelmat soneteista 18 ja 116 Kirsti Simonsuuren William Shakespearen sonettien suomennoksesta Nautintojen ajan aarre.

Maijaliisa Kaistila

Suomalaisen Naisliiton syyskokous Oulussa 2005

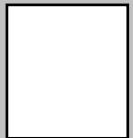
Suomalaisen Naisliiton syyskokouksessa Oulun SAS -hotellissa 9.10.2005.

JÄSENEÄ VAIKUTAT

SUOMALAINEN NAISLIITTO RY

- Haluan liittyä jäseneksi
 Haluan tietoa Suomalaisesta Naisliitosta

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Sähköposti _____

Suomalainen Naisliitto ry
Aurorankatu 17 A 11
00100 HELSINKI

Lisätietoja ja yhteydenotot sähköisesti:

naisliitto@kolumbus.fi

Puh. 09-491 073

Liiton toimistossa palvelee järjestösihteeri Sara Lamminmäki.

Suomalaisen Naisliiton toimintaa ensi vuonna

Vuosi 2006 on Suomalainen Naisliitto ry:n 99. toimintavuosi. Silloin jatketaan Suomalaisen Naisliiton 100 -vuotisjuhlallisuuksien valmistelua ja pyritään saamaan painovalmiiksi Suomalaisen Naisliiton historiikki. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus juhlii vuoden 2006 aikana 100 vuottaan. Suomalainen Naisliitto osallistuu juhluvuoden äänioikeutta koskevan Jugend-salin näyttelyn toteuttamiseen ja huomioi juhluvuoden muun muassa Minna Canth -seminaarissa.

Vuoden aikana kehitetään edelleen Naisliiton jäsenhankintaa Minna-lehden avulla, sekä terävöitetään yhdistyksen julkisuuskuvaa luomalla yhteisiä eri tiedotusvälineisiin.

Ikäihmisten hyvinvointi kevään Minna Canth -seminaarin teemana

Suomalainen Naisliitto ry:n kevätkokous pidetään sunnun-

taina 26.3.2005 Helsingissä. Lauantaina 25.3.2005 pidetään Helsingissä Minna Canth -seminaari, jonka teema liittyy ikäihmisten hyvinvointiin. Naisliiton syyskokous ja Minna Canth -seminaari pidetään lokakuussa Hämeenlinnassa. Syksyn Minna Canth -seminaarin teema liittyy naisen asemaan yhteiskunnassa ja äänioikeuteen.

Hallitus kokoontuu toteuttamaan naisliiton syys- ja kevätkokouksien päätöksiä. Hallitus valitsee vuosittain liiton toimikuntien jäsenet ja liiton edustajat järjestöihin ja sidosryhmiin.

Juhlavuosi - Naisten äänioikeudesta 100 v huomioidaan

Vuonna 2006 järjestetään yleisö- ja luentotilaisuuksia yhdessä jokaisen paikallisyhdistyksen kanssa näiden paikkakunnilla. Mukaan toimintaan pyritään saamaan lisää nuoria ja työ-

ikäisiä naisia. Lisäksi pyritään lisäämään yhteistyötä muiden naisjärjestöjen kanssa.

Helsingissä Jugendsalissa Pohjoisesplanadi 19:ssä pidetään 4.9.–15.10.2006 yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 100-merkkivuoden juhlanäyttely. Suomalainen Naisliitto osallistuu näyttelyn suunnitteluun yhteistyössä jäsenyhdistyksiensä ja muiden naisjärjestöjen kanssa.

Kirjastolauantaita ja kirjoituskilpailua

Kirjastotoimikunta vastaa naisliiton tiloissa Aurorankadulla sijaitsevan kirjaston toiminnasta. Kirjastotoimikunta järjestää Kirjastolauantai-tilaisuuksia ensi vuonna kirjallisuustee- moista.

2006 keväällä toteutetaan peruskoululaisille ja lukiolaisille suunnattu kirjoituskilpailu ”Meidän suvun naiset”. Tarkoituksena on kerätä lasten ja nuorten näkemyksiä siitä, millaisina he näkevät lähisukunsa naiset. Kilpailun sadon arvostelee Suomalaisen Naisliiton jäsenistä koostuva kilpailulautakunta. Parhaimmat tekstit julkaistaan Suomalaisen Naisliiton täyttäessä 100 vuotta kesäkuussa 2007.

Mukana yhteiskunnallisessa keskustelussa

Suomalaisen Naisliiton hallitus vastaa Naisliiton ulkoisesta tiedotuksesta ja keskittyy Suomalaisen Naisliiton profiilin nostamiseen kansalaisten, median ja muiden järjestöjen parissa.

Naisen voimavara on kokemusten vaihto toisten naisten kanssa. Mistä nykyainen ammentaa voimansa, sitä Oulun MC -seminaarissa pohtivat Leena Krohn (2.vas) Helsingistä sekä Raija Lummi (vas), Anneli Kvist ja Anneli Kortelainen (oik) Torniossa.

Hallitus seuraa yhteiskunnallista keskustelua ja laatii Suomalaisen Naisliiton lausuntoesityksiä ja kannanottoja.

Minna joka jäsenelle

Suomalainen Naisliitto on julkaissut Minna-lehteä vuodesta 1981 alkaen. Minna-lehden toimituskuntana toimii jäsenyhdistyksien nimeämistä paikallistoitimittajista koostuva toimitusneuvosto päätoimittajan johdolla. Minna-lehti ilmestyy vähintään kahdesti vuodessa. Lehteen voivat lähettää kirjoituksiaan kaikki Suomalaisen Naisliiton jäsenyhdistysten jäsenet.

Koulutusta

Suomalaisen Naisliiton koulutustoimikunta on yhteinen Suomalaisen Naisliiton Helsingin Osaston kanssa. Koulutustoimikunta järjestää vähintään kerran vuodessa koulutuspäivän ajankohtaisesta aiheesta ja vastaa mahdollisten teemaseminaarien toteutuksesta. Vuonna 2006 koulutuspäivän tema liittyy arjen hallintaan.

Golf-mestaruutta ratkotaan

Kesäkuussa järjestetään Suomalaisen Naisliiton perinteiset golf-mestaruuskisat.

Internet-sivut

Suomalaisen Naisliiton Internet-sivut sijaitsevat osoitteessa www.suomalainennaisliitto.fi

Internet-sivuja pyritään edelleen kehittämään vuoden 2006 aikana. Suomalaisen Naisliiton sivutilassa voivat myös jäsenyhdistykset julkaista omia sivustojaan.

Yhteistoimintaa

Suomalainen Naisliitto ry on jäsenenä Naisjärjestöjen Keskusliitossa, Suomen Unifem ry:ssä ja Suomen Kukkasrahastossa. Kaikissa järjestöissä pyritään edistämään tasa-arvoa ja tuomaan esiin naisnäkemystä.

Naisliiton toiminnan kulmakiviä on naisten kouluttaminen ja jatkuva kehittäminen. Tässä iloinen joukko kahvituolla Oulun lokakuuisessa seminaarissa.

Koulutuspäivä Parolannummella

Peräti toistasataa innostunutta naista Hämeenlinnasta ja ympärisökunnista osallistui Parolammella pidettyyn maanpuolustuspäivään.

Suomalaisen Naisliiton ja Maanpuolustuskoulutus ry:n vetämä naisille suunnattu henkistä maanpuolustusta vahvistamaan pyrkivä koulutussarja sai komean päätöksen Hattulassa Parolannummella. Lauantaina 15.10. Hämeenlinnan ja Lahden osastojen sekä Etelä-Hämeen Maanpuolustuspiirin yhteistyö veti 110 naista eteläisestä Hämeestä, Päijät-Hämeestä, Satakunnasta ja Keski-Suomen alueelta koulutustapahtumaan.

Syksyinen sää oli hyvä. Sotilaspoliisivarusmiehet ohjasivat liikennettä. Vanhan sotilaskodin komea Vaakunasalin auditorio antoi hyvät ulkoiset puitteet. Kahvit hoidettiin täsmällisyydellä ja ruokailu tapahtui linjalta juuri niin kuin pitikin.

Naisliitto oli hyvin esillä. Osallistujille oli jaettu valmiit kansiot, jotka sisälsivät luennoitsijoiden materiaalin lisäksi Naisliiton esitteen. Sara Lamminmäki toi mukanaan lisäinfoa, jotka jaettiin eteishallissa. Jokainen esiintyjä sai Ritva Santavuoren uuden kirjan.

Ohjelma on kaikissa neljässä koulutustapahtumassa ollut samansuuntainen. Minna-lehdessä on aikaisemmin kirjoitettu stressistä ja Naisten Valmiusliiton ry:n koordinoimasta valmiuskoulutuksesta. Palaan tässä artikkelissa minua kiinnostaviin ja keskusteluissa esille tulleisiin asioihin.

Ensimmäisen varsinaisen puheenvuoron käytti Maanpuolustuskoulutus ry:n toiminnanjohtaja **Pekka Majuri**. Toimintansa vakiinnuttanut Maanpuolustuskoulutus ry on perustettu 1993 ja valmistele lakisäätöistä maanpuolustuskoulutusta. Kumppaneinaan sillä on Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Suomen Punainen Risti, Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu, muita järjestöjä, oppilaitoksia ja yrityksiä. Vuonna 2005 erilaisia kursseja on 1300, joihin osallistuu n. 30 000 henkilöä. Heistä naisia on 25 % eli n. 8000, 10 % nuoria, 60% reserviläisiä ja 15 % muita mukana mm. senioreita. ja niitä, jotka eivät ole käyneet armeijaa.

Vapaaehtoistoiminnan merkitys poikkeusoloissa on suuri ja sillä on selkeä rooli maanpuolustusorganisaation rinnalla. Vuoteen 2010 mennessä maan kattava organisaatio on valmis. Koulutuksen on oltava tasokasta – kaiken varalta.

Maanpuolustuskoulutuksesta puhuttaessa sen yhdistää vaistomaisesti sotilasorganisaatioon. Mutta Etelä-Suomen lääninhalituksen pelastustarkastaja **Yrjö Lindroos** esitti tosiasiat siitä Mikä meitä uhkaa.

1. Normaaliolot
 - tulipalot, sairauskohtaukset, liikenneonnettomuudet, sähkökatkokset jne.
2. Normaaliolojen aikaiset häiriötilanteet
 - luonnononnettomuudet, yhteiskunta ei ole osannut niihin varautua
 - vakavat kunnallistekniikan häiriöt
 - epidemiat jne
3. Poikkeusolot
 - suuronnettomuudet
 - taloudellinen kriisi
 - kansainvälisen tilanteen kärjistyminen

On varauduttava ”ydinso-
dan” sijaan normaaliolojen
häiriötilanteiden varalle. Siksi
tarvitaan **valmiussuunnittelua**.
Jokainen organisaatio varautuu
toimimaan poikkeusoloissa.

Kuinka paljon olet ajatellut
näitä asioita? Itse voin sanoa
tiedostaneeni puutteelliset tieto-
ni ja pysynyt passiivisena. En
edelleenkään tajua mitä poik-
keusoloissa tekisin, mutta nyt
pystyn suhtautumaan rauhalli-
sesti, koska tiedän enemmän.

Puolustusvoimien varautu-
misesta poikkeusoloihin kertoi
Hämeen Sotilasläänin komenta-
ja, eversti **Veli-Pekka Parkatti**.
Toki tiedämme puolustusvoimi-
en tehtävän, mutta mitkä ovat
Suomen turvallisuuteen vaikut-
tavia tekijöitä. Niitä ovat mm.
terrorismi ja joukkotuhoaseet,
alueelliset konfliktit, ja globaalit
ongelmat sekä Suomen turval-
lisuuteen vaikuttavien maiden
toimet.

Uhkakuvien ennakoiminen
ja ennaltaehkäisy kuuluu puo-
lustusvoimien työhön.

Stressistä ja sen hallinnasta
puhui sotilaslääkäri, kansan-
edustaja **Tuija Nurmi**.

Konsultti, KTM **Göran
Lindgrenin** osuus muodostui
seuraavista aiheista: Jämyys ja
itsensä johtaminen, Avoimuus ja
kritiikin sieto sekä Naiset johta-
jina ja johdettavina. Hänen esi-
tyksensä oli niin laaja-alainen,
että se vaatisi kokonaan oman
käsittelynsä. Niinpä tyydynkin
esittelemään Lindgrenin suosite-
lemia naisten kirjoittamia nais-
johtajuutta käsitteleviä kirjoja:

Aulanko, Mari, Johdan itseäni.
Aikaa on, energiaa riittää. 1999
Autio-Marjosola, Iris, Naiset,
miehet ja johtajuus. 2001
Dahlbom-Hall, Barbro, Mies
naisten johtajana. 2000
Frankel, Lois P., Kiltti tyttö ei
pääse pomoksi. 101 tapaa hävitä
miehelle. 2005

Tasa-arvosta lisäarvoa: käsi-
kirja tasa-arvotyöhön. 2005

Koulutuspäivän anti oli taso-
kas. Saamani palaute on ollut
jatkokeskustelua herättävää ja
positiivista.

*Kansanedustaja Tuija Nurmi on
myös lääkäri.*

Suomalainen Naisliitto tuli
esiin tarjoamalla organisaatioi-
den ulkopuolella oleville naisille
erittäin tarpeellista tietoa ja vielä
ilmaiseksi.

Raili Toivanen

*Parolammen luennoitsijoita.
Maanpuolustuskoulutuksen
toiminnanjohtaja Pekka Majuri
(vas), KTM Göran Lindgren,
puheenjohtaja Marja-Riitta
Tervahauta ja Etelä-Hämeen
Maanpuolustuspiirin piiripäällik-
kö Heikki Ali-Huokuna.*

Suomalaisen Naisliiton idea toteutukseen Torniossa

Arjen turvallisuus ja oikeus turvalliseen tulevaisuuteen, oli aiheena Suomalaisen Naisliiton Alatornion osasto ry:n järjestämässä avausseminaarissa, joka pidettiin Torniossa perjantaina 25.11.2005. Osanottajia oli torniolaisten lisäksi Kemistä, Keminmaasta, Rovaniemeltä, Ylitorniolta sekä Ruotsin puolelta.

Perjantai oli menestys, joka takaa innostuksen jatkaa toimintaa tarjoamalla lisää seminaareja sekä tiedotustoimintaa.

Seminaarin oli yli kahdeksankymmentä enakkoon ilmoittautunutta, mutta paikalla oli satakunta kuulijaa. Seminaari oli koko päivän kestävä tapahtuma Peräpohjolan opiston Joensalissa. Alueradio sekä lehdistö olivat myös aktiivisesti paikalla lisäämässä julkisuutta ja tietoa toiminnasta.

Idea hankkeelle on lähtenyt Suomalaisesta Naisliitosta, jonka toteutuksesta Torniossa vastaa Suomalaisen Naisliiton Alatornion osasto ry. Osasto on saanut rahoituksen ”Naisien oikeus turvalliseen arkeen ja turvalliseen tulevaisuuteen”-hankkeeseen. Hankkeen tarkoituksena on naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen ja väkivaltaa kohdanneiden tukeminen. Hankkeessa luodaan toimintamalli ennalta ehkäisemiseksi ja väkivallan seurauksista selviämiseksi. Tavoitteena on naisten itsetunnon kohottaminen ja tasa-arvon lisääminen. Hankkeessa järjestetään seminaareja ja koulutus-tilaisuuksia lainsäädännöstä ja erilaisista suojautumiskeinoista yleisen tietoisuuden lisäämiseksi. Hankkeen toteuttamisaika on

Rankasta asiasta huolimatta seminaarin tähdet Marja-Riitta Tervahauta, Ritva Santavuori, Kari Tolvanen ja Tuija Palosaari (oik) olivat iloisia päivän onnistumisesta ja ihmisten mielenkiinnosta arjen turvallisuutta kohtaan.

2005-2006. Yhteistyökumppanit ovat oikeusministeriö, Tornion kaupunki ja Lapin lääninhallitus. Kohderyhmä ovat perheet, lapset, naiset, miehet ja maahanmuuttajat. Yhteistyötahoja ovat poliisi, tulli, rajavartiolaitos, sosiaali- ja terveystoimikunta ja oikeuslaitos sekä eri vapaaehtoisjärjestöt/kansalaisjärjestöt.

**Seminaarin avasi
Tornion kaupunginjohtaja
Raimo Ronkainen**

Ylitarkastaja **Helena Ewalds STM**, perhe ja sosiaaliosasto, aiheena Vastaako palvelujärjestelmä lasten ja nuorten kokemaan perheväkivaltaan?

Ministeriön vetämä toimintaohjelma perheen sisäisen väkivallan ehkäisemiseksi sekä varhaisen puuttumisen tarpeudesta on tuomassa kuntiin

yhteneviä käytäntöjä. Tarkoituksena on asettaa moniammatillinen yhteistyöelin.

Alueelliset erot ovat kiinni paitsi koulutuksesta myös asenteista.

Sosiaalisuhteeri **Viljo Mattanen**, Tornion kaupunki, piti kommenttipuheenvuoron, jossa selvitettiin Tornion yhteistyömallia eri toimijoiden kesken. (koti, sosiaalitoimi, poliisi, terveyskeskus, koulut ym.) Voidaan todeta, että Tornio on edelläkävijä siinä, että yhteistyö eri toimijoiden kanssa on saumatonta ja eri osapuolet ovat kokeneet sen tärkeäksi sekä asiakkaan edunmukaiseksi.

Rikosylikomisario **Kari Tolvanen**, Helsingin rikospoliisin väkivaltatoimiston johtajan aiheena oli, Lasten kaltoin kohtelu ja nuoret rikolliset. Hän kertoi puheenvuorossaan aivan konkreettisia esimerkkejä väkivallan teoista, joita jo hyvinkin

Toiminnanjohtaja Pirjo Kairakari Lapin Ensi- ja turvakodista Rovaniemeltä oli huolestunut ammattitaitoisen henkilöstön riittämisestä Lapin 22 kunnassa, sillä kriisikeskukset ja ensikodit ovat vasta ”ensiapua”.

– Kunnille jää se pitkäkestoisin auttaminen. Onko kaikilla kunnilla tarpeeksi ammattilaisia käsittelemään esimerkiksi uhrin kokemia tunteita; häpeää ja syyllisyyttä, jota ilman ei useinkaan päästä väkivalan kierteestä vapaaksi, Kairakari totesi.

pienet lapset (0-5v.) joutuivat kokemaan perheessä omaisten taholta. Pahoinpitelyjen luvut ovat lähes tuplaantuneet neljässä vuodessa.

Hän kertoi myös siitä miten eritavoin kunnat tulkitsevat ohjeita ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttämättä jättämisestä.

Poliisipäällikkö **Teijo Ojutkangas**, Tornion kihlakunnan poliisilaitos, Poliisin puheenvuoro. Ojutkangas kertoi Tornion tilanteesta sekä siitä yhteistyömallista mikä Torniossa on, jotta voitaisiin puuttua asioihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lapissa tehdään paljon väkivaltarikoksia. Lapissa poliisi hälytetään reilut 600

kertaa vuodessa. Kasvu selittynee osin ilmoituskynnyksen laskulla.

Naisnäkökulma parisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyyn

Suomalaisen Naisliiton varapuheenjohtaja **Ritva Santavuoren** mukaan perheväkivaltaa hävetään ja siitä vaijetaan liian usein. Nainen syyttää helposti itseään tapahtuneesta.

Tuomiot pahoinpitelyistä ovat usein vähäisiä, mikä viestittää siitä, että suomalainen yhteiskunta suhtautuu väkivaltaan liian ymmärtäväisesti.

Nainen tue toista naista.

Nainen auta toista naista.

Nainen kannusta toista naista.

Perheväkivalta on piiloriikollisuutta. Noin joka neljäs nainen on kokenut perheessä tai parisuhteessaan fyysisistä väkivaltaa. Henkistä väkivaltaa ei ole vielä opittu tunnistamaan. Väkilukuun suhteutettuna Suo-

mi on edelleen Länsi-Euroopan väkivaltaisain maa.

Rikoksantorjunta-neuvoston työtä Torniossa

Tornion rikoksantorjuntaneuvoston puheenjohtaja puheenjohtaja Tuija Palosaari esitteli ”Turvallinen Tornio” nimellä alkanutta projektia, joka on saanut hyvän vastaanoton. Neuvosto ajaa myös varhaisen puutumisen mallia sekä yhteistyön tärkeyttä, kun ollaan tekemisissä nuoren kanssa jolla on haastava käytös.

Liiton sekä Alatornion osaston puheenjohtaja Marja-Riitta Tervahaudan innovatiivisuus ja aktiivisuus on mahdollisuus osastolle, josta meille kaikille on iloa, myös vakavien asioiden äärellä. Marja-Riitan innostus on herätellyt meidät aktiiviseen toimintaan yhdessä.

Teksti: Päivi Luoma

Alatornion osaston varapuheenjohtaja

Kuvat: Kristiina Lummi

Joentalolle osallistui runsaasti poliisin, koulu-, nuoriso- ja sosiaalitoimen, psykiatrian, turvakotien, sairaanhoitopiirien ja muun terveydenhuollon ammattilaisia napapiiriä myöten. Edessä vas. sosiaalisihiteeri Viljo Mattanen, puheenjohtaja Marja-Riitta Tervahauta, Helsingin rikospoliisin väkivaltatoimiston johtaja Kari Tolvanen, kaupunginjohtaja Raimo Ronkainen sekä poliisipäällikkö Teijo Ojutkangas.

SATTUI MINULLEKIN..

Naisillehan aina sattuu ja tapahtuu. Näin kävi jäsenellemme Alina-Sinikalle, muinoin tanssireissulla, ja niin on varmaan käynyt sinullekin. Ainakin joskus. Jotakin joka silloin nolostutti, mutta jolle nyt naurat makeasti.

Ilahduta hauskalla tai vaikkapa kaihoisallakin muistollasi lukijoita! Tarinan ei tarvitse olla pitkä. Lähetä se sivulla 2 olevaan sähköpostiosoitteeseen tai anna paikkakuntasi Minna-toimittajalle välitettäväksi. Nauretaan tai nyyhkytellään yhdessä.

Vanhan Maestron Naistentansseissa

Vanha Maestro oli pitkään naistentansseineen harvinaisuus, jota silloin tällöin piti pyynnöstä esitellä kotimaisille tai ulkomaisille vieraille.

Kerran, saattoi olla pakkas-talvi 1987, lähdin vieraileni oppaaksi. Olin tälläytynyt turkkiin ja villahousuihin. Viime mainitut riisuin, niinkuin tapana oli, vaivihkaa naistenhuoneessa ja sujautin apukassiin, jonka annoin päällysvaatteiden kanssa ”narikkaan”.

Iltapäivän ja illan mittaan tuli asiaa naistenhuoneeseen. Siellä meitä huvitti tummansiniset villahousut, jotka joku oli unohtanut kuljeksimaan. Ne olivat välillä lavuaarin reunalla, välillä nostettuina peilihyllylle. Minun seurueestani lähti monet naurut kiireiselle lähtijälle. Arvuuttelimme hänen kiireisen

lähtönsä syitä. Uskon, että me emme olleet ainoat, joilla riitti hyväntahtoista sanailua villahousujen tiimoilta.

Tuli lähdön aika. Hain vaatteet ja apukassin narikasta.

Menin naistenhuoneeseen pukemaan villahousuja ohuiden sukkahousujen päälle. Kuinka ollakaan, apukassissani olivat vain talvisaappaat, villahousuista ei tietoaakaan. Outo aavistus hiipi tajuntaani. Hyvin huomaamatta, itseltänikin salaa, nappasin monissa käsissä pyöriineet tummansiniset villahousut käteeni. Aivan oikein, siinäähän ne olivat, minun omat lämmittimeni! Huomasin, että itselle nauraminen ei ollut ihan helppoa.

Alina-Sinikka Salonen
Helsinki

Suomalaisen Naisliiton ja Naisliiton Helsingin Osaston KOULUTUSPÄIVÄ

Lauantaina 11. päivänä helmikuuta 2006 klo 12.00-16.00 Ravintola Kaisaniemi, Helsinki

”AINA ON NOTKOSTA NOUSTU”

Klo 12.00 Päivän avaus

Klo 12.05 Hallittu kaaos – unelma vai todellisuus?

Kirjailija Kirsti Manninen

Klo 12.45 Lasten kasvatus – elämän suurin haaste ja kysymysmerkki

Psykologi Essi Juvakka, Väestöliitto

Klo 13.30 Lounas

Suomalainen siika-lohikeitto/kasviskeitto

Leipälajitelma

Kahvi/tee

Runebergin torttu

Klo 14.15 Kuinka selvitä elämästä iän lisääntyessä?

Tiedottaja Hilikka Nakari, Kela

Klo 15.00 Uutta voimaa uusavuttomuudesta

Ohjaaja, kirjailija Eira Mollberg

Klo 15.45 Keskustelua

klo 16.00 Päivä päättyy

SITOVAT ilmoittautumiset Naisliiton toimistoon viimeistään maanantaina 23.1.2006 mennessä sähköposti: naisliitto@kolumbus.fi fax: 09-4319 5120, puh. 09-491 073. Ilmoittautuessa mainittava mahdolliset ruoka-allergiat. Koulutuspäivän hinta on Suomalaisen Naisliiton jäsenille 15 euroa ja liiton ulkopuolisille henkilöille 17 euroa.

Koulutuspäivä maksetaan maanantaihin 23.1.2006 mennessä Suomalainen Naisliitto ry:n tilille Nordea 157430-23935 viitenummerolla 30070. Muistathan käyttää viitenumeroa maksaessasi!

Päätömiä ostoksia ja elämän kohokohtia

Suomalainen Naisliitto ry: ja Suomalaisen Naisliiton Helsingin Osasto ry: n vuoden 2005 Koulutuspäivä ”Tavallisen hyvä elämä” järjestettiin 5.2.2005 ravintola Kaisaniemessä Helsingissä. Vauhdikkaan päivän aiheita olivat

- Unelmia ja elämän kohokohtia
- Tulevaisuuden kuluttajaa etsimässä
- Tällaista on elämä
- Miten meitä huijataan

Teemaan liittyen koulutuksen kaikki osanottajat, joita oli yli 80 henkilöä, innostuivat täyttämään leikkimielisen pikakyselyn, jossa kerättiin tietoja oman elämän tärkeimmistä kohokohdasta ja kaikkien aikojen typerimmistä ostoksesta. Pääasiassa naisliittolaisista ja heidän ystävättäristään koostuvan yleisön vastaukset kertoivat koskettavalla tavalla suomalaisen naisen arjesta ja onnesta sekä hullunkurisista ja äkkinäisistä ostopäätöksistä.

Ylivoimaisesti suurimpia ilonaiheita ja kohokohtia useimmille vastaajille olivat oma perhe ja suvun uudet tulokkaat. Oman ensimmäisen lapsen syntymää kuvannut vastaaja kirjoitti tyhjentävästi: ”Tunsin olevani täydellinen.” Tärkeäksi ja onnea tuottavaksi koettiin erityisesti lastenlasten saaminen ja heidän kasvamisensa ja menestymisensä seuraaminen.

Seuraavaksi useimmin oman elämän kohokohdaksi mainittiin valmistuminen ammattiin ja koulutuksen karttuminen. Tutkintojen suorittamista ja uralla etenemistä kaikissa elämänvaiheissa, myös myöhäisellä iällä, kuvattiin tärkeiksi etapeiksi, itsenäisiksi onnistumisen het-

kiksi.

Lisäksi avartavien matkojen, läheisten ystävien, oman asunnon tai vapaa-ajan asunnon, harrastuksien ja eläkkeelle pääsemisen kerrottiin olevan tärkeitä suomalaisen naisen elämän kohokohtia.

Pieleen menneiden ostoksien luetteleminen nostatti hymyn yleisön huulille. Komerosta löytyi erityisen paljon vaatteita: 60-luvun naisellinen, mutta käyttökelvoton sadetakki, prinsessamekko ja remmikengät, hemaiseva alusasu Tallinnasta, punainen keinonahkainen pusero ja ruusunpunainen hiihtopuku. Eräs vastaaja mainitsi liian pienet, mutta ihanat nahkakenkänsä, jotka ovat laatikossa komeron perällä. Silloin tällöin vastaaja ottaa kengät esiin ja tunkee jalkansa niihin hetkeksi. Kuulostaa tutulta! Eräs vastaaja osti Stockmannin alennusmyynnistä mustan niitein koristellun haalaripuvun ja sai vasta jälkeen päin kuulla, että se oli tarkoitettu moottoripyöräjengille. Koulutuspäivän aikana tuumattiinkin, että Hullut Päivät ja muut kauppojen villitysviikot pitäisi pistää pannaan.

Pukeutumisen lisäksi monet muut ulkonäköön liittyvät hankinnat olivat osoittautuneet vikaostoiksi. Hiostava peruuki, monimutkainen shiatsuhieromakone, väärän sävyisten huulipunien kokoelma, kalliit kasvovoiteet, Ostos-tv:n jumpalaitteet ja selluliitintärstimet ovat kaikki jääneet lopulta käyttämättä. Kodinhoidon puolella todettiin, ettei loppujen lopuksi ole löytynyt mitään käyttöä niin somalle, mutta toimimattomalle mehunpuristimelle,

leipäkoneelle, automaattiselle sähkömpelukoneelle kuin ihmehöyrysilitysraudoillekaan. Yksinkertainen taitaa olla kaunista kotonakin! Harmittaviksi vikapäätöksiksi mainittiin myös pörssiyhtiön osakkeiden osto väärään aikaan ja tarpeettomaksi osoittautunut lomaosake.

Väärät tempaukset ja pöhköt äkkipäätökset kuuluvat aktiivisen ihmisen elämään siinä missä ponnistelun kautta tai arvaamatta saapuva ilo ja onnikin. Koulutuspäivän väki huokasikin: sellaista on elämä!

Suomalaisen Naisliiton ja Helsingin Osaston seuraava Koulutuspäivä pidetään lauantaina 11.2.2006 Ravintola Kaisaniemessä Helsingissä kello 12.00-16.00. Teemaan ”Aina on notkosta noustu” liittyen päivän aikana luennoivat kirjailija Kirsti Manninen: Hallittu kaaos – unelma vai todellisuus, Väestöliiton psykologi Essi Juvakka: Lasten kasvatusta – elämän suurin haaste ja kysymysmerkki, Kelan tiedottaja Hilka Nakari: Kuinka selvittää elämästä iän lisääntyessä ja ohjaaja, kirjailija Eira Mollberg: Uutta voimaa uusavuttomuudesta.

Kaikki Naisliiton jäsenet ja jäsenien ystävät läheltä ja kaukaa ovat tervetulleita tapaamaan ystäviään virkistävän Koulutuspäivän 2006 merkeissä. Koulutuspäivä lounaiseen maksaa Naisliiton jäsenelle 15 euroa ja Naisliiton ulkopuoliselle 17 euroa. Ilmoittautumiset Naisliiton toimistoon 23.1.2006 mennessä, puh: 09 - 4491 073, sähköposti: naisliitto@kolumbus.fi

Pirjo Norvama
Sara Lamminmäki

Meidän suvun naiset on Suomalainen Naisliitto ry:n järjestämä valtakunnallinen kirjoituskilpailu peruskoulun ja lukion oppilaille. Kilpailun tarkoituksena on kerätä nuorten näkemyksiä siitä, millaisina he näkevät lähisukunsa naiset. Kuvauksen kohteena voi olla yksi tai useampi nuoren sukuun kuuluvista eri ikäisistä naisista. Kuvauksen kohteena voi olla mikä tahansa kirjoittajan suvun naiseen liittyvä tapahtuma tai kuvaus. Esimerkiksi mummoni hurjat harrastukset, isosiskon ihmeelliset tavarat, suvun naisten yhteinen marjamatka, mitä olet kuullut äitisi/isäsi suvun naisista jne. Kirjoitukset otsikoidaan itse.

Kilpailu järjestetään 15.1.-30.4.2006 välisenä aikana.

Kilpailun aineistosta kootaan vuonna 2007 antologia, jossa julkaistaan kilpailulautakunnan parhaaksi katsomat työt. Kaikki kilpailuun osallistuneet kirjoitukset luovutetaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon, eikä niitä palauteta.

Kilpailulautakunta muodostetaan Suomalainen Naisliitto ry:n jäsenistä.

Kouluille ja opettajille kilpailusta tiedotetaan kahta kanavaa pitkin. Aineopettajat saavat tiedon Äidinkielenopettajain Liitto ry:n jäsenkirjeiden välityksellä, luokanopettajille välitetään tieto kuntien koulutoimen kautta.

SÄÄNNÖT

Kilpailuun voivat osallistua kaikki peruskoulun ja lukion oppilaat. Kilpailussa on omat sarjat peruskoulun luokille 1-6 ja 7-9 sekä lukion oppilaille. Kilpailutyö kirjoitetaan suomen kielellä. Kirjoitukset voi kirjoittaa koulussa ja/tai kotona, joko selvästi käsin tai tietokoneella. Suosituspituutta ei aseteta. Alaluokkien (luokat 1-2) oppilaat voivat osallistua kilpailuun myös piirustuksilla/sarjakuvilla. Piirustuksen taakse kirjallinen selvitys siitä mitä kuva esittää. Kaikki työt lähetetään paperitulosteina.

Loppukilpailuun opettajat lähettävät luokan parhaat kilpailutyöt.

Kilpailuaika alkaa 15.1.2006 ja päättyy kilpailutöiden palautukseen 30.4.2006. Työt lähetetään osoitteella: Suomalainen Naisliitto ry, Aurorankatu 17 A II, 00100 Helsinki.

SARJAT

I SARJA	1-6 -luokkalaiset
II SARJA	7-9 -luokkalaiset
III SARJA	lukiolaiset

PALKINNOT

Kussakin sarjassa palkitaan kolme parasta kirjoittajaa. I sarjassa palkinnot ovat 125, 100 ja 75 euroa, II sarjassa 150, 125, 100 euroa ja III sarjassa 200, 175 ja 150 euroa. Sarjojen parhaat kutsutaan antologian julkistamistilaisuuteen, joka järjestetään Helsingissä toukokuussa 2007. Järjestäjä kustantaa koululaisen ja mahdollisen saattajan palkintomatkan majoituksineen. Antologia lähetetään palkittujen oppilaiden kouluille.

Suomalainen Naisliitto ry pidättää itsellään oikeuden käyttää kirjoituskilpailuun osallistuneita kilpailutöitä tai niiden osia korvauksetta kirjoituskilpailusta kertovaan tiedottamiseen, tutkimustarkoituksiin sekä omiin julkaisuihin.

JÄRJESTÄJÄ

SUOMALAINEN NAISLIITTO RY on vuonna 1907 perustettu järjestö, joka kesäkuussa 2007 täyttää 100 vuotta. Suomalainen Naisliitto on poliittisesti sitoutumaton naisjärjestö, joka tukee naisten henkistä kasvua ja itsensä toteuttamista järjestämällä seminaareja, esitelmiä, luento- ja koulutustilaisuuksia sekä julkaisemalla jäsenistölle suunnattua Minna-lehteä. Suomalainen Naisliitto edistää tasa-arvoa yhdessä muiden samaan päämäärään tähtäävien naisjärjestöjen kanssa. Suomalainen Naisliitto on Naisjärjestöjen Keskusliiton ja Suomen Unifemin jäsen.

Lisää tietoa: www.suomalainennaisliitto.fi

Naisliiton Vaasan jäseniä ikäihmisten "Golden Age" projektissa

Tietokone kuuluu tänä päivänä monen ihmisen elämään sekä työssä että vapaa-aikana. Se helpottaa ja yksinkertaistaa jokapäiväistä toimintaa, ja sen käyttöä opiskellaan niin kotona kuin työpaikoillakin sekä lukuisilla kursseilla.

Myös ihmiset, jotka eivät ole työelämässä löytävät paljon hyötyä ja iloa elämäänsä, mikäli heillä on tietokone, ja he osaavat käyttää sitä. Euroopan maissa ikäihmiset, seniorikansalaiset on kasvava ihmisryhmä, jonka tietotekniikan tietämys on melko vähäinen.

Eu-projekti "Golden Age" on kansainvälinen oppimisprojekti, jonka päätavoitteena on parantaa ikäihmisten edellytyksiä toimia tietoyhteiskunnassa. Hankkeessa kehitetään menetelmiä ikäntyneiden ATK-opetukseen ja vaihdetaan parhaita käytäntöjä. Tavoitteena on luoda kestävä verkosto eri maiden eläkeläisten välille.

Jokaisessa osanottajamaassa pidetään yksi seminaari. Viime kesänä sellainen pidettiin Puolassa Krakovassa, ja siellä oli osanottajia Tanskasta (Odense), Liettuasta (Vilna) ja Suomesta (Vaasa). Syksyn seminaarissa

Vilnassa olivat mukana jo viimeisimpinä liittyneet Espanja (Madrid) ja Unkari (Budapest). Ensi maaliskuussa ovat vaasalaiset seminaarin isäntinä.

Vaasassa "Golden Age" ryhmään kuuluu kahdeksan opiskelijaa Vaasa-opistosta ja englannin ja tietotekniikan opettajat sekä Vaasa-opiston rehtori Sannasirkku Autio, joka on Suomen hankkeen vetäjä.

Eri maiden välillä on mm. chat-keskusteluja, joiden avulla on tarkoitus tutustua projektimaiden ikäihmisten olosuhteisiin, kuitenkin koko ajan etsien erilaisia käytännön keinoja yhteydenpidon helpottamiseksi ja monipuolistamiseksi. Kaikki yhteydenpito tapahtuu englanniksi.

Kuvassa Naisliiton vaasalainen jäsen Pirkko Riiipinen.

Naisten laiva risteilee taas maaliskuussa

Naisjärjestöjen Keskusliitto järjestää ensi vuonna jälleen Naisten Laivaristeilyn. Ensi kevään teemana on Tyyllillä ja taidolla.

Naisten Laiva Silja Festival risteilee 18.-19.3.2006. Lisätietoja naistenlaivasta ja mm. sen luennoitsijoista, esiintyjistä ja hinnoista saa Naisjärjestöjen Keskusliitosta puh. 09-494217, sähköposti: naisjarjestot@co.inet.fi, järjestön kotisivut löytyvät osoitteesta: www.naisjarjestot.fi

**Suomalaisen Naisliiton ja
Helsingin Osaston seuraava
KOULUTUSPÄIVÄ**

pidetään lauantaina 11.2.2006

Ravintola Kaisaniemessä Helsingissä kello 12.00-16.00.

Teemaan ”Aina on notkosta noustu” liittyen
päivän aikana luennoivat

Kirjailija Kirsti Manninen:

Hallittu kaaos – unelma vai todellisuus

Väestöliiton psykologi Essi Juvakka:

Lasten kasvatus

– elämän suurin haaste ja kysymysmerkki,

Kelan tiedottaja Hilikka Nakari:

Kuinka selvitä elämästä iän lisääntyessä

Ohjaaja, kirjailija Eira Mollberg:

Uutta voimaa uusavuttomuudesta